

CDA, FNP en PvdA sluiten coalitieakkoord

Henk Siegers 9-4-2010

Burgum, 9 april 2010

Vanmiddag bood formateur Gjalt Benedictus (CDA) het door de drie partijen gesloten akkoord aan de Raad aan. Daarmee kwam een einde aan het formatieproces, zoals we dat tegenwoordig noemen, het vormen van een nieuw college van B&W. Zijn rapport werd onder applaus van de hele Raad aanvaard. Gjalt Benedictus heeft deze klus, waarvoor sommige gemeenten tienduizenden euro's over hebben, onbezoldigd geklaard. De burgemeester, als voorzitter van de Raad bedankt hem voor zijn deskundige inzet en overhandigde Benedictus een exemplaar van de Atlas van Fryslân aan. Wij zijn hem, als CDA veel dank verschuldigd!

De verkiezingen van maart

De verkiezingen zijn voor ons als CDA beter gelopen dan waar sommigen bang voor waren. We hadden nogal wat last van landelijke ontwikkelingen: de val van het kabinet en de verminderde populariteit van onze voorman J.P. Balkenende.

Maar ook van lokale problemen: de Centrale As, waar we als CDA voluit voor gaan, en daarnaast van de indruk die sommigen hebben, namelijk dat wij niet voor het bouwen in alle dorpen zouden zijn. We zijn daar wel voor, en hebben zelfs samen met andere partijen amendementen (wijzigingsvoorstellen) ingediend die waarborgen dat in alle dorpen, als daar behoefte aan is, gebouwd kan worden binnen de dorpen, aan de randen, of als dat niet mogelijk is, ook buiten het dorp door uitbreiding.

Wat de Centrale As betreft: we hebben steeds duidelijk gemaakt dat we daar vóór zijn: er zijn al genoeg verkeersdoden gevallen en het noorden smakt naar een volwaardige ontsluiting. Bovendien moeten de dorpen leefbaarder worden, en dat kán ook, als we het verkeer in een wijde boog er om heen leiden. We hebben van veel mensen op straat en op bijeenkomsten gehoord dat dit standpunt ons veel stemmen heeft gekost. Die stemmen zijn naar de FNP en Grien Links gegaan omdat die riepen dat de Centrale As géén gelopen race is, en dat, als zij het voor het zeggen hadden, ze de onderste steen boven zouden laten komen om te zorgen dat de Centrale As van tafel komt.

Nu is dat natuurlijk verkiezingsretoriek. Wij hebben géén holle leuzen gebruikt. Wij hebben benadrukt dat we vertrouwen op de eigen kracht van de dorpen. Dat we díe willen helpen met hun eigen leefbaarheid. Of zoals onze lijsttrekker Doeke Fokkema het zei: minder overheid, meer burgers. En dat wordt ons uitgangspunt voor de komende vier jaar, dat staat trouwens ook in het verkiezingsprogramma van landelijk CDA voor juni 2010, de Kamerverkiezingen...!

Van actiepartij naar samenwerking

FNP en GL waren mordicus tegen de Centrale As en zouden alles aangrijpen om de plannen te veranderen of te torpederen. We zijn dan ook heel positief verrast door de constructieve manier waarop actie-partij FNP tijdens de coalitiebesprekingen veranderde in een partij die mee wil besturen en dat op een uiterst verantwoorde wijze wil gaan doen.

Lees maar eens punt 5 van het coalitieakkoord: *De besluiten die door de raad in de afgelopen raadsperiode genomen zijn, worden door de coalitiepartners tevens aanvaard als vastgesteld beleid voor de nieuwe bestuursperiode. Alleen wanneer door een externe oorzaak besluitvorming (deels)*

wordt vernietigd zal een partij met een bestuurlijke reactie daarop kunnen komen. Deze reactie zal zich inhoudelijk beperken tot het aspect dat is veranderd c.q. aangetast.

We hebben er dan ook, samen met de PvdA, vol vertrouwen in, dat de FNP zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid, ook op het punt van de Centrale As, zal nemen.

De formatie

We hebben eerst overlegd met alle partijen over welke zaken de komende tijd aandacht vragen. Wij waren, ondanks het verlies van één zetel (van 7 naar 6) de grootste partij, dus vanaf het begin namen wij het initiatief. Doeke Fokkema riep zijn collega-lijsttrekkers bijeen om samen met één lid van de fractie besprekingen te voeren. Voor ons was dat Eelke Hoekstra, de fractievoorzitter.

Eén van de eerste voorstellen was het idee dat, net als vier jaar geleden, Gjalt Benedictus (CDA) gevraagd zou worden om (in-)formateur te worden. Dat werd door veel partijen gesteund. Eén partij (de VVD) had een schorsing nodig om in te zien dat de heer Benedictus onpartijdig genoeg was om deze klus te klaren. Daarna gingen alle partijen akkoord. De griffier van de Raad werd als secretaris toegevoegd aan de informatie. Gjalt Benedictus ging voortvarend van start. Riep alle partijen op om te komen overleggen. Daaruit ontwikkelde zich een beeld over welke partijen de nieuwe coalitie zouden kunnen vormen. Nu was de zetelverdeling als volgt (hieronder vergeleken met de gemeenteraadsverkiezing van 2006)

partij	Zetels 2010	Zetels 2006	Meer/minder
CDA	6	7	-1
PvdA	4	7	-3
FNP	5	3	+2
VVD	3	2	+1
Grien Links	3	2	+1
CU	1	1	0
Gemeentebelangen	1	1	0

D66 haalde nét geen zetel.

CDA, PvdA en FNP hadden de meerderheid. (15 van de 23) Uitbreiding met één of meer partijen met drie zetels is wel overwogen, maar uiteindelijk werd overeenstemming bereikt over deze drie partijen. Die zouden met zijn drieën het nieuwe college gaan vormen.

Hoeveel wethouders

Het CDA heeft ervoor gevochten om meer dan één wethouder te kunnen leveren. Dat had op grond van de verkiezingsuitslag ook wel gekund. We hebben gepleit voor vier wethouders, waarvan sommigen in deeltijd, net zoals nu. Ons argument daarvoor is de nodige bestuurskracht: meer dan ooit moet je in tijden van bezuiniging, alle hensen aan dekken om een sterkere tegenmacht te vormen *tegenover* de ambtenaren, die van nature niet geneigd zijn om zichzelf op te heffen...

We hebben dit niet gehaald. We stonden alleen: alle andere partijen gingen voor drie wethouders. Ja, als we een vier-partijen-coalitie hadden gevormd, dus met de VVD of GL erbij, dán zouden ze wel vier hebben willen gehad, uit elke partij één, in deeltijd. Maar ook dan had het CDA maar één

wethouder kunnen claimen. Uiteindelijk is dit resultaat voor ons ook beter: één op de drie is meer invloed dan één op de vier....

Onze delegatie werd in de volgende fase Henk Siegers (woordvoerder namens de fractie) en Doeke Fokkema (wethouderskandidaat). De griffier werd vervangen door de gemeentesecretaris.

3

Welke wethouders

Al voor de verkiezingen had het CDA zich uitgesproken voor een volgorde in wethouders. Doeke Fokkema was de eerste, Maaïke Prins de tweede kandidaat. Het was dan ook voor niemand een verrassing, dat Doeke Fokkema dé wethouderskandidaat was. Heel zuur voor Maaïke Prins, die zich een hele goede wethouder had getoond, die met veel dossierkennis respect afdwong zowel binnen als buiten het gemeentehuis! Dat is het wrange van de politiek: je kunt nergens op rekenen, je kunt zó afscheid moeten nemen en je kunt nog zo je best doen, de kiezers houden daar geen rekening mee.

De PvdA schoof Houkje Rijpstra naar voren. Bart Bakker onderging hetzelfde lot als Maaïke Prins. De FNP liet ons lang in spanning over hun wethouderskandidaat. Uiteindelijk bleek dit Geerling Schippers, een oude bekende van ons. Hij was immers tot vier jaar geleden raadslid voor het CDA, en stapte daarna over naar de FNP. We hebben –toen ons daarom gevraagd werd- verklaard dat we geen blokkade richting Geerling Schippers zouden opwerpen. Daarop werd deze de FNP-kandidaat.

De onderhandelingen over de portefeuillevdeling konden nu beginnen. Elke partij stuurde zijn kandidaat en een onderhandelaar.

De portefeuillevdeling

Het CDA stelde dat de portefeuillevdeling een goede weerspiegeling moest zijn van de verkiezingsuitslag. Wij wilden de eerste keus. We formuleerden een paar uitgangspunten: samenhang en continuïteit. Wat nu goed gaat, in eerste instantie niet wisselen, en de portefeuilleonderdelen zoveel mogelijk bij elkaar laten horen, ook aansluitend op de ambtelijke organisatie.

Als fractie hadden we al besproken wat de kern van “onze” portefeuille zou moeten zijn: wonen, welzijn en zorg. We willen die “leefbaarheidsonderdelen” om straks, ook als er bezuinigd moet worden, er pal voor te kunnen staan dat de burgers niet als enige de dupe zullen worden.

We hebben als CDA helemaal gekregen wat we graag wilden. Dat ging niet zonder slag of stoot...: zo had de FNP zijn zinnen ook gezet op huisvesting. We hebben eerst dat onderdeel gesplitst in volkshuisvesting (wonen) bij de FNP, en clusterbouwen (gebouwen waarin verschillende functies samen komen, zoals het kindcentrum in Hurdegaryp) bij het CDA. In een laatste stadium hebben we tóch de hele woonsector geclaimd en gekregen. Dat lukte door Recreatie en Toerisme daarvoor te ruilen.

De onderhandelingen werden –via de mail- gevolgd door de fractie en het bestuur. Sommigen (waaronder Maaïke Prins) waarschuwden ervoor om “hardere” portefeuillevdeling te laten uitkleden, door onderdelen te verdelen over meerdere portefeuilles. In het laatste overleg hebben we nog wat weffouten hersteld en zo kwamen we het onderstaande resultaat overeen. Ik vind dat we daar trots op kunnen zijn. Een portefeuille, het CDA waardig!

Henk Siegers

Burgemeester

- Algemeen bestuurlijke zaken
- Openbare orde en veiligheid
- Politie
- Brandweer
- Personeel en Organisatie
- Communicatie
- Informatievoorziening en automatisering
- Ontwikkeling dienstverlening / Klantcontactcentrum
- Economische zaken en bevordering werkgelegenheid
- Handhaving

Wethouder D.A. Fokkema (CDA), tevens 1^e loco-burgemeester

- Welzijn
- Onderwijs en volwasseneneducatie
- Sportbeleid
- Jeugd en jongeren
- Ouderenbeleid
- WMO en zorgbeleid
- Wonen / Volkshuisvesting
- Voorzieningen
- Projecten clustering voorzieningen
- Landinrichting
- Plattelandsbeleid / Leefbaarheid
- Nationaal Landschap Noardlike Fryske Wâlden

Wethouder G. Schippers (FNP)

- Financiën
- Grondexploitatie
- Gemeentelijke eigendommen
- Ruimtelijke ordening (incl. water)
- Bouw en woningtoezicht
- Bodemdaling
- Recreatie en toerisme
- Nationaal Park Alde Feanen

Wethouder H. Rijpstra (PvdA)

- Werk en Bijstand
- Milieu
- Natuurbeleid
- Coördinatie duurzaamheid (maakt inhoudelijk deel uit van iedere portefeuille)
- Ontwikkelingssamenwerking / Fair trade- en millenniumgemeente
- Cultuur en Frysk
- Beheer en onderhoud openbare ruimte
- Rioleringen
- Baggerbeleid
- Verkeer en vervoer / Kansen in Kernen

Coalitieakkoord

MET BETREKKING TOT DE VORMING VAN EEN NIEUW COLLEGE VAN BURGEMEESTER VAN WETHOUDERS VOOR DE GEMEENTE TYTSJERKSTERADIEL

Onderstaande vertegenwoordigers van de fracties van CDA, FNP en PvdA zijn, met instemming van hun fracties, overeengekomen gezamenlijk een nieuw College van Burgemeester en Wethouders te vormen voor de periode 2010 – 2014, dit met inachtneming van de volgende afspraken c.q. intenties.

1. Partijen spreken naar elkaar toe uit op basis van vertrouwen en collegialiteit met elkaar te willen samenwerken, uitgaande van het besef van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de aanpak van de problemen en uitdagingen in de komende bestuursperiode.
2. Partijen zijn overtuigd van de noodzaak van forse bezuinigingen in de komende bestuursperiode en spreken uit in deze hun bestuurlijke verantwoordelijkheid te zullen nemen. Daartoe zal een traject voor een heroverwegingsoperatie worden opgezet voor de periode 2011 – 2014.
3. Ter uitvoering van 2 zal voor 1 mei 2010 een Plan van Aanpak voor een heroverwegingsoperatie worden opgesteld. Dit zal aansluitend aan de raad ter besluitvorming worden aangeboden, uiterlijk bij de behandeling van de PPN. Uitgangspunten voor het op te stellen Plan van Aanpak zijn:
 - a. de bij de PPN 2010 voorziene tekorten over de jaren 2011 t/m 2014;
 - b. het in 2010 en begin 2011 voorbereiden van een zodanig pakket maatregelen dat geheel voorziet in opheffing van dit tekort en een sluitende begroting in 2014;
 - c. het benoemen van de bedragen die daartoe in het kader van de heroverwegingsoperatie in de jaren 2011 t/m 2014 omgebogen dienen te worden;
 - d. dat op voorhand geen enkele maatregel wordt uitgesloten;
 - e. besluitvorming door de raad vóór 1 juni 2011 over het Pakket van Maatregelen met een plan van uitvoering vóór 1 juni 2011;
 - f. actieve betrokkenheid van de raad bij het in 2010 en 2011 te voeren proces om te komen tot een Pakket van Maatregelen;
4. In het kader van de heroverwegingsoperatie zullen bij de PPN 2010 reeds de eerste maatregelen worden getroffen. Naast mogelijke bezuinigingen zal in principe geen uitzetting van middelen plaatsvinden tenzij dit onontkoombaar is. Ook zal, in afwachting

van de besluitvorming over het Pakket van Maatregelen ad. 3, de uitvoering van vastgesteld voorgenomen nieuw beleid waar mogelijk worden uitgesteld. Dit betreft echter alleen onderwerpen die zich daarvoor lenen. Het nog in uitvoering te nemen nieuw beleid zal daarop worden beoordeeld.

5. De besluiten die door de raad in de afgelopen raadsperiode genomen zijn, worden door de coalitiepartners tevens aanvaard als vastgesteld beleid voor de nieuwe bestuursperiode. Alleen wanneer door een externe oorzaak besluitvorming (deels) wordt vernietigd zal een partij met een bestuurlijke reactie daarop kunnen komen. Deze reactie zal zich inhoudelijk beperken tot het aspect dat is veranderd c.q. aangetast.
6. In afwijking van 5 kunnen partijen kunnen wel gezamenlijk besluiten bestaand beleid aan te passen dan wel te beëindigen. Dit zal zich met name kunnen voordoen in het kader van de heroverwegingsoperatie.
7. Ieder der deelnemende partijen levert één full-time wethouder t.b.v. het college van Burgemeester en Wethouders. Als wethouders zijn voorgedragen door het CDA: de heer D.A. Fokkema, door de FNP: de heer G. Schippers en door de PvdA: mevrouw H. Rijpstra.
8. Partijen stemmen in met de volgende portefeuilleverdeling, dit met in achtneming van het feit dat de burgemeester te kennen heeft gegeven hier ook mee te kunnen instemmen.